

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS MEDICINOS NORMŲ MN 50:2014 „GYDYTOJAS NEFROLOGAS. TEISĖS, PAREIGOS, KOMPETENCIJA IR ATSAKOMYBĖ“ IR MN 90:2014 „GYDYTOJAS VAIKŲ NEFROLOGAS. TEISĖS, PAREIGOS, KOMPETENCIJA IR ATSAKOMYBĖ“ PATVIRTINIMO

2014 m. spalio 8 d. Nr. V-1048
Vilnius

Vykdydama Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymą:

1. T v i r t i n u pridedamas:

1.1. Lietuvos medicinos normą MN 50:2014 „Gydytojas nefrologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“;

1.2. Lietuvos medicinos normą MN 90:2014 „Gydytojas vaikų nefrologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“.

2. P r i p a ž į s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 1997 m. gruodžio 11 d. įsakymą Nr. 677 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 50:1997 „Gydytojas nefrologas. Funkcijos, teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“.

3. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.

Sveikatos apsaugos ministrė

Rimantė Šalaševičiūtė

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministro 2014 m. Spalio 8 d. įsakymu
Nr. V-1048

LIETUVOS MEDICINOS NORMA

MN 50:2014

**GYDYTOJAS NEFROLOGAS
TEISĖS, PAREIGOS, KOMPETENCIJA, ATSAKOMYBĖ**

**I SKYRIUS
TAIKYMO SRITIS**

1. Ši Lietuvos medicinos norma nustato gydytojo nefrologo veiklos sritis, teises, pareigas, kompetenciją ir atsakomybę.

2. Ši Lietuvos medicinos norma privaloma visiems gydytojams nefrologams, dirbantiems Lietuvos Respublikoje, jų darbdaviams, taip pat institucijoms, rengiančioms šiuos specialistus, tobulinančioms jų kvalifikaciją bei kontroliuojančioms jų veiklą.

II SKYRIUS NUORODOS

3. Ši medicinos norma parengta vadovaujantis šiais Lietuvos Respublikos teisės aktais:

- 3.1. Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymu;
- 3.2. Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymu;
- 3.3. Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymu;
- 3.4. Lietuvos Respublikos medicinos praktikos įstatymu;
- 3.5. Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymu;
- 3.6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. spalio 31 d. nutarimu Nr. 1359 „Dėl gydytojų rengimo“;
- 3.7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 14 d. nutarimu Nr. 1069 „Dėl trečiųjų šalių piliečių reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo“;
- 3.8. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 634 „Dėl Bendrųjų reikalavimų medicinos normoms rengti patvirtinimo“;
- 3.9. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. sausio 28 d. įsakymu Nr. 58 „Dėl Sveikatos priežiūros specialistų profesinės kompetencijos patikrinimo tvarkos“;
- 3.10. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. kovo 18 d. įsakymu Nr. 132 „Dėl Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų profesinės kvalifikacijos tobulinimo ir jo finansavimo tvarkos“;
- 3.11. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. rugpjūčio 14 d. įsakymo Nr. 422 „Dėl ligų diagnostikos bei ambulatorinio gydymo, kompensuojamo iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto, metodikų patvirtinimo“;
- 3.12. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. V-1 „Dėl Numerio sveikatos specialisto spaudui suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“;
- 3.13. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. V-208 „Dėl Būtiniosios medicinos pagalbos ir būtiniosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo tvarkos bei masto patvirtinimo“;
- 3.14. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gegužės 14 d. įsakymu Nr. V-364 „Dėl Licencijuojamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų sąrašų patvirtinimo“;
- 3.15. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. V-396 „Dėl Medicinos praktikos licencijavimo taisyklių patvirtinimo“;
- 3.16. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-469 „Dėl Medicinos praktikos profesinių kvalifikacijų rūšių sąrašo patvirtinimo“;
- 3.17. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugsėjo 23 d. įsakymu Nr. V-661 „Dėl Dializės paslaugų teikimo bendrųjų ir specialiųjų reikalavimų patvirtinimo“;
- 3.18. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. V-680 „Dėl medicinos praktikos licencijų išdavimo gydytojams, turintiems specializuotos medicinos praktikos licenciją ar sertifikatą, ir teisės verstis siaura medicinos praktika įgijimo“;
- 3.19. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. V-533/A1-189 „Dėl teisės aktų, susijusių su elektroniniais nedarbingumo pažymėjimais bei elektroniniais nėštumo ir gimdymo atostogų pažymėjimais, patvirtinimo“;
- 3.20. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. V-820 „Dėl Sepsio gydymo stacionarinių paslaugų teikimo asmens sveikatos priežiūros įstaigose reikalavimų aprašo patvirtinimo“;

3.21. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. gegužės 12 d. įsakymu Nr. V-381 „Dėl Inksto transplantacijos paslaugų teikimo ir apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

3.22. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. V-860 „Dėl Nefrologijos antrinio ir tretinio lygio stacionarinių paslaugų teikimo specialiųjų reikalavimų patvirtinimo“;

3.23. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. sausio 19 d. įsakymu Nr. V-18 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 4:2009 „Medicinos prietaisų saugos techninis reglamentas“ ir Lietuvos medicinos normos MN 100:2009 „Aktyviųjų implantuojamųjų medicinos prietaisų saugos techninis reglamentas“ patvirtinimo“;

3.24. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. V-383 „Dėl Medicinos prietaisų instaliavimo, naudojimo ir priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“;

3.25. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. vasario 23 d. įsakymu Nr. V-164 „Dėl Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtojo pataisyto ir papildyto leidimo „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10 AM) įdiegimo“ (toliau – TLK-10 AM);

3.26. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 5 d. įsakymu Nr. V-759 „Dėl Dializuojamųjų pacientų ir pacientų, kuriems persodintas inkstas, gydymo kompensuojamaisiais vaistais tvarkos aprašo patvirtinimo“.

III SKYRIUS TERMINAI IR JŲ APIBRĖŽTYS

4. Šioje medicinos normoje vartojami terminai ir jų apibrėžtys:

4.1. **Nefrologija** – vidaus ligų mokslo šaka, nagrinėjanti inkstų anatominius ir fiziologinius ypatumus, inkstų ligų etiologiją, patogenezę, kliniką, diagnostiką, gydymą ir profilaktiką.

4.2. **Gydytojas nefrologas** – medicinos gydytojas, teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs gydytojo nefrologo profesinę kvalifikaciją.

4.3. **Gydytojo nefrologo praktika** – teisės aktų reglamentuota gydytojo nefrologo pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją atliekama asmens sveikatos priežiūra, apimanti inkstų ligų diagnostiką, gydymą, reabilitaciją ir profilaktiką, taip pat pacientų, sergančių inkstų ligomis, mokymą, kaip elgtis, sergant inkstų ligomis.

IV SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

5. Gydytojo nefrologo profesinę kvalifikaciją įgyjama baigus universitetines medicinos studijas ir nefrologijos rezidentūrą. Užsienyje įgyta gydytojo nefrologo profesinę kvalifikaciją pripažįstama Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

6. Teisę verstis gydytojo nefrologo praktika turi asmuo, turintis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išduotą ir galiojančią medicinos praktikos licenciją verstis medicinos praktika pagal gydytojo nefrologo profesinę kvalifikaciją.

7. Gydytojas nefrologas verčiasi gydytojo nefrologo praktika asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, turinčioje galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti nefrologijos paslaugas ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais sveikatos priežiūros specialistais turi teikti ir gydytojas nefrologas.

8. Gydytojas nefrologas dirba savarankiškai, bendradarbiaudamas su kitais sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiais specialistais.

9. Gydytojas nefrologas vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, šia medicinos norma ir kitais teisės aktais, įstaigos, kurioje dirba, įstatais (nuostatais), vidaus tvarkos taisyklėmis, vidaus kokybės vadybos sistemos dokumentais bei savo pareigybės aprašymu.

V SKYRIUS TEISĖS

10. Gydytojas nefrologas turi teisę:

10.1. verstis gydytojo nefrologo praktika šios medicinos normos ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

10.2. išrašyti receptus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.3. išduoti nedarbingumo pažymėjimus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.4. nustatyti asmenų, sergančių inkstų ligomis, profesinį tinkamumą bei išduoti asmens sveikatos pažymėjimus (pažymas) Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.5. pagal kompetenciją tirti ir gydyti inkstų ligomis sergančius suaugusius pacientus ir, esant indikacijų, bendradarbiauti su kitais sveikatos priežiūros specialistais bei socialinės rūpybos specialistais ir atsižvelgti į jų rekomendacijas;

10.6. konsultuoti kitų profesinių kvalifikacijų gydytojus nefrologijos klausimais Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.7. gauti darbui būtiną informaciją apie gydomus ir konsultuojamus pacientus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.8. siųsti inkstų ligomis sergančius pacientus į Gydytojų konsultacinę komisiją ir (ar) į Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos;

10.9. atsisakyti teikti sveikatos priežiūros paslaugas ir taikyti gydymo metodus, jei tai prieštarauja gydytojo profesinės etikos principams arba gali sukelti realų pavojų paciento ar gydytojo gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;

10.10. nustatyti žmogaus mirties faktą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.11. dalyvauti mokslinėje tiriamojoje ir pedagoginėje veikloje, taip pat kuriant ir diegiant naujas medicinos ir informacines technologijas ir diegti į praktiką Lietuvos Respublikoje įteisintus naujus tyrimo ir gydymo metodus;

10.12. naudotis gydytojams nustatytomis:

10.12.1. socialinėmis garantijomis;

10.12.2. kvalifikacijos kėlimo garantijomis;

10.13. dalyvauti Lietuvos ir (ar) užsienio gydytojus nefrologus vienijančių organizacijų, asociacijų ir mokslinių draugijų veikloje, pasitarimuose, seminaruose ir konferencijose, įvairiose diagnostikos, gydymo ir profilaktikos programose, moksliniuose tyrimuose;

10.14. teikti siūlymus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, savivaldybių gydytojams, sveikatos priežiūros įstaigų administracijai, darbdaviams, mokymo bei ugdymo įstaigų vadovams, kaip pagerinti inkstų ligomis sergančių suaugusių pacientų:

10.14.1. ištyrimą, gydymą, medicininę reabilitaciją, profilaktiką;

10.14.2. socialines ir darbo sąlygas bei jiems teikiamų paslaugų apmokėjimo tvarką;

10.15. reikalauti darbdavio užtikrinti optimalias darbo sąlygas (patalpos, įrenginiai, higienos sąlygos, apsaugos priemonės, aparatūros priežiūra bei jos atnaujinimas), nurodytas diagnostikos ar gydymo metodikose, protokoluose ar tvarkos aprašuose;

10.16. turi ir kitų teisių, nustatytų kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

VI SKYRIUS PAREIGOS

11. Gydytojas nefrologas privalo:

11.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą;

11.2. laikytis Lietuvos Respublikos sveikatos sistemą reglamentuojančių įstatymų, įstaigos, kurioje dirba, vadovo patvirtintų vidaus dokumentų (darbo reglamentų, tvarkų, diagnostikos, gydymo procedūrų) ir kitų teisės aktų nuostatų;

11.3. taikyti tik įteisintus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka tyrimo, diagnostikos ir gydymo metodus bei technologijas;

11.4. turėti medicinos gydytojo spaudą, išduotą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

11.5. naudoti tik atitinkančius teisės aktų reikalavimus medicinos prietaisus. Užtikrinti, kad medicinos prietaisai būtų laikomi, instaliuojami, naudojami ir prižiūrimi teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojo su medicinos prietaisu pateikiama informacija;

11.6. pagal savo kompetenciją ir sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje dirba, reikalavimus bei licenciją kvalifikuotai tirti ir diagnozuoti šios medicinos normos VII skyriuje nurodytas ligas ir sveikatos sutrikimus, skirti gydymą, rekomenduoti ir dalyvauti organizuojant profilaktikos priemones bei užtikrinti teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

11.7. nepriskirtais jo kompetencijai atvejais laiku siųsti pacientus konsultuotis ir gydytis pas atitinkamos srities specialistus;

11.8. pacientą atsiuntusiam gydytojui raštu pranešti apie konsultacijos rezultatus, tyrimo duomenis, rekomendacijas;

11.9. bendradarbiauti su kitais asmens bei visuomenės sveikatos priežiūros, slaugos ir socialinės rūpybos darbuotojais bei specialistais;

11.10. propaguoti sveiką gyvenseną, sveikatos tausojimo bei ugdymo ir ligų prevencijos priemones;

11.11. tinkamai tvarkyti medicinos praktikos dokumentus, teikti statistikos, privalomosios atsiskaitomybės duomenis ir kitą informaciją Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka bei analizuoti savo darbo rezultatus;

11.12. vykdyti privalomąsias sveikatos programas;

11.13. teisės aktų nustatyta tvarka teikti informaciją:

11.13.1. visuomenės sveikatos centrui apskrityje, jei nustato (įtaria) užkrečiamąją ligą;

11.13.2. Valstybinei vaistų kontrolės tarnybai prie Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, jei nustato (įtaria) nepageidaujamas vaistinių preparatų sukeliamas reakcijas;

11.14. paaiškinti gydytojo nefrologo praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų prašymu;

11.15. laikytis medicinos praktikos licencijavimo taisyklių;

11.16. laikytis gydytojo profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti;

11.17. informuoti pacientą ir (ar) jo atstovą apie sveikatos sutrikimus, gydymą ir jo eigą bei kitas sveikatos priežiūros paslaugas, vadovaudamasis medicinos etikos reikalavimais ir užtikrindamas asmens informacijos konfidencialumą;

11.18. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

11.19. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytas pareigas.

VII SKYRIUS KOMPETENCIJA

12. Gydytojo nefrologo profesinę kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriuos jis įgyja, baigęs gydytojo nefrologo profesinę kvalifikaciją suteikiančias studijas bei nuolat tobulindamas profesinę kvalifikaciją, atsižvelgdamas į nuolatinę mokslo, technikos ir praktikos pažangą.

13. Gydytojas nefrologas turi žinoti:

13.1. sveikatos priežiūros ir socialinės pagalbos organizavimo pagrindus;

13.2. sveikatos teisės pagrindus;

13.3. darbo su dokumentais ir raštvedybos pagrindus;

13.4. medicinos statistikos pagrindus;

13.5. pagrindinius sveikatos draudimo principus ir rūšis;

13.6. naudojimosi informacinėmis duomenų bazėmis būdus.

14. Gydytojas nefrologas turi išmanyti:

14.1. medicinos etikos ir deontologijos pagrindus;

14.2. nefrologinės pagalbos organizavimo principus;

14.3. inkstų anatomiją, fiziologiją, patologinę fiziologiją, inkstų ligų rizikos veiksnius, priežastis, patomorfologijos ir imunopatologijos pagrindus, patogenezę, kliniką, diagnostikos ir gydymo metodus, jų prevenciją;

14.4. inkstų ligų diagnostikos ir gydymo metodų galimybes, indikacijas, kontraindikacijas ir komplikacijas;

14.5. skiriamų vaistinių preparatų veikimą, jų šalutinį poveikį, sukeltas komplikacijas;

14.6. pacientų, sergančių inkstų ligomis, medicininės reabilitacijos klausimus;

14.7. įvairaus amžiaus suaugusių asmenų ir nėščiųjų inkstų ligų ypatumus;

14.8. pacientų, sergančių inkstų ligomis, laikino ir nuolatinio nedarbingumo ekspertizės pagrindus;

14.9. įrodymais pagrįstos medicinos principus, mokslinės literatūros, metodinių rekomendacijų ir gairių pritaikymą praktikoje;

14.10. inkstų ligomis sergančių pacientų dietinio maitinimo problemas ir jų sprendimo galimybes.

15. Gydytojas nefrologas turi:

15.1. įtarti ir / ar mokėti diagnozuoti šias ligas (pagal TLK-10 AM):

15.1.1. šlapimo pūslės sutrikimus sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur, N33 (tuberkuliozinį cistitą (A18.1), N33.0; kitus inksto ir šlapimtakio pažeidimus, sergant tuberkulioze (A18.1), N29.1);

15.1.2. inksto taurelės, geldelės piktybinius navikus, C65;

15.1.3. obstrukcinę ir refliuksinę uropatiją, N13;

15.1.4. radiacinį cistitą, N30.4;

15.1.5. inkstų agenezę ir kitas inkstų redukcines ydas, Q60;

15.1.6. kitas įgimtas inkstų formavimosi ydas, Q63;

15.1.7. nenormalius šlapimo tyrimo duomenis be diagnozės, R80–R82;

15.2. diagnozuoti ir / ar gydyti šias ligas (pagal TLK-10 AM):

15.2.1. streptokokinį sepsį, A40, kitą sepsį, A41;

15.2.2. inksto, išskyrus inksto geldelę, piktybinį naviką, C64;

15.2.3. hemolizinį ureminį sindromą, D59.3;

15.2.4. anemiją sergant lėtinėmis ligomis, klasifikuojamomis kitur, D63.8;

15.2.5. inkstų komplikacijas, sergant cukriniu diabetu, E10.2; E14.2;

15.2.6. amiloidozę, E85;

15.2.7. kitus skysčių, elektrolitų bei rūgščių ir šarmų pusiausvyros sutrikimus, E87;

15.2.8. pirminę ir antrinę arterinę hipertenziją ir hipertenzines ligas, I10–I13, I15;

15.2.9. inkstų kraujagyslių ligas:

15.2.9.1. inkstų arterijos aterosklerozę, I70.1;

15.2.9.2. arterioveninę fistulę, įgytą, I77.0;

15.2.9.3. fibroraumeninę arterijų displaziją, I77.3;

15.2.9.4. inksto venos emboliją ir trombozę, I82.3;

15.2.10. hepatorenalinį sindromą, K76.7;

15.2.11. podagrą dėl inkstų funkcijos sutrikimų, M10.3;

15.2.12. glomerulų ligas, N00–N08;

15.2.13. inkstų kanalėlių ir intersticinio audinio ligas, N10–N16:

15.2.13.1. ūminį kanalėlių ir intersticinio audinio nefritą, N10;

15.2.13.2. lėtinį kanalėlių ir intersticinio audinio nefritą, N11;

15.2.13.3. kanalėlių ir intersticinio audinio nefritą, nepatikslintą kaip ūminis ar lėtinis, N12;

15.2.13.4. vaistų ir sunkiųjų metalų sukeltus kanalėlių ir intersticinio audinio bei kanalėlių pažeidimus, N14;

15.2.13.5. kitas inkstų kanalėlių ir intersticinio audinio ligas, N15;

15.2.13.6. inkstų kanalėlių ir intersticinio audinio pakitimus, sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur, N16;

15.2.14. inkstų nepakankamumą, N17–N19;

- 15.2.15. inkstų ir šlapimo takų akmenligę, N20–N23;
- 15.2.16. kitus inkstų ir šlapimtakų sutrikimus, N25–N29;
- 15.2.17. cistitą, N30:
  - 15.2.17.1. ūminį cistitą, N30.0;
  - 15.2.17.2. intersticinį cistitą (lėtinį), N30.1;
  - 15.2.17.3. kitą lėtinį cistitą, N30.2;
  - 15.2.17.4. cistitą, nepatikslintą, N30.9;
- 15.2.18. kitus šlapimo sistemos sutrikimus, N39:
  - 15.2.18.1. šlapimo takų infekciją, kurios lokalizacija nepatikslinka, N39.0;
  - 15.2.18.2. nuolatinę proteinuriją, nepatikslinką, N39.1;
  - 15.2.18.3. ortostatinę proteinuriją, nepatikslinką, N39.2;
  - 15.2.18.4. juosmens skausmo / hematurijos sindromą, N39.81;
- 15.2.19. inkstų nepakankamumą po procedūrų, N99.0;
- 15.2.20. edemą, proteinuriją ir hipertenzinius sutrikimus per nėštumo laikotarpį, gimdant ir laikotarpiu po gimdymo, O10–O16;
- 15.2.21. nėščiųjų lytinių ir šlapimo takų infekcijas, O23;
- 15.2.22. hepatorenalinį sindromą po gimdymo, O90.4;
- 15.2.23. cistinę inkstų ligą, Q61;
- 15.2.24. Alporto (Alport) sindromą, Q87.81;
- 15.2.25. simptomus ir požymius, susijusius su šlapimo organų sistema, R30–R39;
- 15.2.26. trauminę anuriją, T 79.5;
- 15.2.27. kraujagyslinės prieigos dializei atlikti komplikacijas:
  - 15.2.27.1. kitų sričių flebitą ir tromboflebitą, I80.8;
  - 15.2.27.2. kitų patikslintų venų emboliją ir trombozę, I82.8;
  - 15.2.27.3. mechaninę komplikaciją dėl dializės kraujagyslės kateterio, T 82.4;
  - 15.2.27.4. mechaninę komplikaciją dėl kitų širdies ir kraujagyslių prietaisų ir implantų, T 82.5;
  - 15.2.27.5. kitas širdies ir kraujagyslių protezų, implantų ir transplantatų komplikacijas, T82.8.
- 16. Gydytojas nefrologas, baigęs nefrologijos rezidentūrą arba turintis atitinkamą tobulinimosi kursų baigimą patvirtinantį dokumentą, pagal savo kompetenciją turi mokėti diagnozuoti ir gydyti (pagal TLK-10 AM):
  - 16.1. peritoninės dializės komplikacijas:
    - 16.1.1. kitą peritonitą, K65.8;
    - 16.1.2. intraperitoninės dializės kateterio mechanines komplikacijas, T85.6;
  - 16.2. komplikacijas po inksto ar kombinuotos inksto ir kito organo transplantacijos:
    - 16.2.1. citomegalo viruso sukeltą ligą, B25;
    - 16.2.2. infekciją ir uždegiminę reakciją dėl šlapimo organų protezų, implantų ir transplantatų, T83.5;
    - 16.2.3. lyties ir šlapimo organų protezų, implantų ir transplantatų kitas komplikacijas, T83.8;
    - 16.2.4. transplantuoto inksto nepakankamumą ir atmetimą, T86.1;
    - 16.2.5. transplantuotos kasos ar kasos salelių nepakankamumą ir atmetimą, T86.82.
  - 17. Gydytojas nefrologas pagal savo kompetenciją turi gebėti:
    - 17.1. rinkti ligos, gyvenimo, socialinę ir šeiminių anamnezę bei atlikti klinikinį paciento ištyrimą;
    - 17.2. sudaryti inkstų liga sergančio paciento tyrimo ir gydymo planą, nustatyti intervencinio tyrimo bei gydymo metodų indikacijas, atlikti antrinę ir tretinę profilaktiką;
    - 17.3. interpretuoti inkstų ligomis sergančių asmenų laboratorinių, morfologinių, ultragarsinių, radiologinių (rentgenologinio, kompiuterinės tomografijos, magnetinio branduolinio rezonanso, angiografijos, branduolinės medicinos ir kt.) tyrimų rezultatus;
    - 17.4. vertinti gydymo efektyvumą, atsižvelgdamas į klinikinių, laboratorinių, radiologinių bei patologinių tyrimų rezultatų dinaminį pokyčius;
    - 17.5. interpretuoti inkstų biopsijos histologinio tyrimo rezultatus;

17.6. nustatyti pakaitinės inkstų terapijos indikacijas ir parašyti individualų hemodializės, peritoninės dializės, hemofiltracijos arba hemodiafiltracijos procedūrų planą, esant ūminiam ir lėtiniam inkstų nepakankamumui;

17.7. ištirti ir paruošti ligonį pakaitinei inkstų terapijai (hemodializei arba peritoninei dializei, prižiūrėti atliekant dializę, Z49.0);

17.8. neinvaziniais tyrimų metodais atlikti arterioveninės fistulės funkcinius mėginius, vertinti kraujagyslinės prieigos ir peritoninės dializės kateterio būklę.

18. Gydytojas nefrologas, baigęs nefrologijos rezidentūrą arba turintis atitinkamų tobulinimosi kursų baigimą patvirtinantį dokumentą, pagal savo kompetenciją turi gebėti:

18.1. atlikti ultragarsu kontroliuojamą punkcinę inksto biopsiją;

18.2. atlikti ultragarsinį inkstų ir šlapimo takų ištyrimą;

18.3. atlikti periferinių rankų kraujagyslių ultragarsinį ištyrimą prieš numatomą arterioveninės jungties suformavimą arba jos dinaminiam stebėjimui;

18.4. atlikti ultragarsinį kraujagyslių ištyrimą prieš numatomą centrinės venos punkciją;

18.5. atlikti centrinių venų punkciją ir kateterizaciją, įterpiančią hemodializei skirtą kateterį;

18.6. atrinkti pacientą inksto ar kombinuotai (inksto ir kasos ar kt.) transplantacijai iš mirusio ar gyvo donoro (pagal TLK-10 AM):

18.6.1. kitą patikslintą specialų ištyrimą, Z01.8;

18.6.2. gyvo donoro ištyrimą, potencialaus donoro audinio ar organo ištyrimą, Z00.5;

18.7. gydyti ir stebėti pacientą po inksto arba kombinuotos organų (inksto ir kasos ar kt.) transplantacijos (pagal TLK-10 AM):

18.7.1. stebėti po kitų būklių kito gydymo, Z09.8;

18.7.2. po organų ir audinių persodinimo, Z94;

18.7.3. po inksto persodinimo, Z 94.0;

18.7.4. po kito organo ar audinio persodinimo, Z94.8.

VIII SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

19. Gydytojas nefrologas už padarytas klaidas, aplaidumą, netinkamą jam paskirtų funkcijų atlikimą ar bioetikos reikalavimų pažeidimą, taip pat už pareigų viršijimą atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

LIETUVOS MEDICINOS NORMA

MN 90:2014

GYDYTOJAS VAIKŲ NEFROLOGAS TEISĖS, PAREIGOS, KOMPETENCIJA, ATSAKOMYBĖ

I SKYRIUS TAIKYMO SRITIS

1. Ši Lietuvos medicinos norma nustato gydytojo vaikų nefrologo veiklos sritis, teises, pareigas, kompetenciją ir atsakomybę.

2. Ši Lietuvos medicinos norma privaloma visiems gydytojams vaikų nefrologams, dirbantiems Lietuvos Respublikoje, jų darbdaviams, taip pat institucijoms, rengiančioms šiuos specialistus, tobulinančioms jų kvalifikaciją bei kontroliuojančioms jų veiklą.

II SKYRIUS NUORODOS

3. Ši medicinos norma parengta vadovaujantis šiais Lietuvos Respublikos teisės aktais:

3.1. Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymu;

3.2. Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymu;

3.3. Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymu;

3.4. Lietuvos Respublikos medicinos praktikos įstatymu;

3.5. Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymu;

3.6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. spalio 31 d. nutarimu Nr. 1359 „Dėl gydytojų rengimo“;

3.7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 14 d. nutarimu Nr. 1069 „Dėl trečiųjų šalių piliečių reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo“;

3.8. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 634 „Dėl Bendrųjų reikalavimų medicinos normoms rengti patvirtinimo“;

3.9. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 643 „Dėl Vaikų nefrologijos antrinio ir tretinio lygio paslaugų teikimo specialiųjų reikalavimų“;

3.10. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. sausio 28 d. įsakymu Nr. 58 „Dėl Sveikatos priežiūros specialistų profesinės kompetencijos patikrinimo tvarkos“;

3.11. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. kovo 18 d. įsakymu Nr. 132 „Dėl Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų profesinės kvalifikacijos tobulinimo ir jo finansavimo tvarkos“;

3.12. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. V-1 „Dėl Numerio sveikatos specialisto spaudui suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“;

3.13. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. V-208 „Dėl Būtiniosios medicinos pagalbos ir būtiniosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo tvarkos bei masto patvirtinimo“;

3.14. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gegužės 14 d. įsakymu Nr. V-364 „Dėl Licencijuojamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų sąrašų patvirtinimo“;

3.15. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. V-396 „Dėl Medicinos praktikos licencijavimo taisyklių patvirtinimo“;

3.16. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-469 „Dėl Medicinos praktikos profesinių kvalifikacijų rūšių sąrašo patvirtinimo“;

3.17. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugsėjo 23 d. įsakymu Nr. V-661 „Dėl Dializės paslaugų teikimo bendrųjų ir specialiųjų reikalavimų patvirtinimo“;

3.18. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. V-680 „Dėl medicinos praktikos licencijų išdavimo gydytojams, turintiems specializuotos medicinos praktikos licenciją ar sertifikatą, ir teisės verstis siaura medicinos praktika įgijimo“;

3.19. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. V-533/A1-189 „Dėl teisės aktų, susijusių su elektroniniais nedarbingumo pažymėjimais bei elektroniniais neštumo ir gimdymo atostogų pažymėjimais, patvirtinimo“;

3.20. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. V-820 „Dėl Sepsio gydymo stacionariųjų paslaugų teikimo asmens sveikatos priežiūros įstaigose reikalavimų aprašo patvirtinimo“;

3.21. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. gegužės 12 d. įsakymu Nr. V-381 „Dėl Inkstų transplantacijos paslaugų teikimo ir apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

3.22. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. sausio 19 d. įsakymu Nr. V-18 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 4:2009 „Medicinos prietaisų saugos techninis reglamentas“ ir Lietuvos medicinos normos MN 100:2009 „Aktyviųjų implantuojamųjų medicinos prietaisų saugos techninis reglamentas“ patvirtinimo“;

3.23. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. V-383 „Dėl Medicinos prietaisų instaliavimo, naudojimo ir priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“;

3.24. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. vasario 23 d. įsakymu Nr. V-164 „Dėl Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtojo pataisyto ir papildyto leidimo „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10 AM) įdiegimo“ (toliau – TLK-10 AM);

3.25. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 5 d. įsakymu Nr. V-759 „Dėl Dializuojamųjų pacientų ir pacientų, kuriems persodintas inkstas, gydymo kompensuojamaisiais vaistais tvarkos aprašo patvirtinimo“.

III SKYRIUS TERMINAI IR JŲ APIBRĖŽTYS

4. Šioje medicinos normoje vartojami terminai ir jų apibrėžtys:

4.1. **Vaikų nefrologija** – vaikų ligų mokslo šaka, nagrinėjanti vaikų šlapimo organų sistemos anatominius ir fiziologinius ypatumus, patologiją, tyrimo metodus, įgimtas ir įgytas vaikų šlapimo organų sistemos ligas, jų komplikacijas, diagnostiką, gydymą ir profilaktiką.

4.2. **Gydytojas vaikų nefrologas** – medicinos gydytojas, teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs gydytojo vaikų nefrologo profesinę kvalifikaciją.

4.3. **Gydytojo vaikų nefrologo praktika** – teisės aktų reglamentuota gydytojo vaikų nefrologo pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją atliekama asmens sveikatos priežiūra, apimanti naujagimių, vaikų bei paauglių šlapimo organų sistemos ligų diagnozavimą, gydymą, reabilitaciją ir profilaktiką.

IV SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

5. Gydytojo vaikų nefrologo profesinę kvalifikaciją įgyjama baigus universitetines medicinos studijas ir vaikų nefrologijos rezidentūrą. Užsienyje įgyta gydytojo vaikų nefrologo profesinę kvalifikaciją pripažįstama Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

6. Teisę verstis gydytojo vaikų nefrologo praktika turi asmuo, turintis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išduotą ir galiojančią medicinos praktikos licenciją verstis medicinos praktika pagal gydytojo vaikų nefrologo profesinę kvalifikaciją.

7. Gydytojas vaikų nefrologas verčiasi gydytojo vaikų nefrologo praktika asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, turinčioje galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti vaikų nefrologijos paslaugas.

8. Gydytojas vaikų nefrologas dirba savarankiškai, bendradarbiaudamas su kitais sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiais specialistais.

9. Gydytojas vaikų nefrologas vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, šia medicinos norma ir kitais teisės aktais, įstaigos, kurioje dirba, įstatais (nuostatais), vidaus tvarkos taisyklėmis, vidaus kokybės vadybos sistemos dokumentais bei savo pareigybės aprašymu.

V SKYRIUS TEISĖS

10. Gydytojas vaikų nefrologas turi teisę:

10.1. verstis gydytojo vaikų nefrologo praktika šios medicinos normos ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

10.2. išrašyti receptus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.3. išduoti nedarbingumo pažymėjimus, asmens sveikatos pažymėjimus (pažymas) Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.4. pagal kompetenciją tirti ir gydyti nefrologinėmis ligomis sergančius vaikus ir, esant indikacijų, bendradarbiauti su kitais sveikatos priežiūros specialistais bei socialinės rūpybos specialistais ir atsižvelgti į jų rekomendacijas;

10.5. konsultuoti kitų profesinių kvalifikacijų gydytojus vaikų nefrologijos klausimais Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.6. siųsti nefrologinėmis ligomis sergančius pacientus į Gydytojų konsultacinę komisiją ir (ar) į Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos;

10.7. gauti darbui būtiną informaciją apie gydomus ir konsultuojamus pacientus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.8. atsisakyti teikti sveikatos priežiūros paslaugas ir taikyti gydymo metodus, jei tai prieštarauja gydytojo profesinės etikos principams arba gali sukelti realų pavojų paciento ar gydytojo gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;

10.9. nustatyti žmogaus mirties faktą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.10. dalyvauti mokslinėje tiriamojoje ir pedagoginėje veikloje, taip pat kuriant ir diegiant naujas medicinos ir informacines technologijas ir diegti į praktiką Lietuvos Respublikoje įteisintus naujus tyrimo ir gydymo metodus;

10.11. naudotis gydytojams nustatytomis:

10.11.1. socialinėmis garantijomis;

10.11.2. kvalifikacijos kėlimo garantijomis;

10.12. dalyvauti Lietuvos ir (ar) užsienio gydytojus vaikų nefrologus vienijančių organizacijų, asociacijų ir mokslinių draugijų veikloje, pasitarimuose, seminaruose ir konferencijose, įvairiose diagnostikos, gydymo ir profilaktikos programose, moksliniuose tyrimuose;

10.13. teikti siūlymus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, savivaldybių gydytojams, sveikatos priežiūros įstaigų administracijai, darbdaviams, mokymo bei ugdymo įstaigų vadovams, kaip pagerinti nefrologinėmis ligomis sergančių vaikų:

10.13.1. ištyrimą, gydymą, medicininę reabilitaciją, profilaktiką;

10.13.2. socialines ir darbo sąlygas bei jiems teikiamų paslaugų apmokėjimo tvarką;

10.14. reikalauti darbdavio užtikrinti optimalias darbo sąlygas (patalpos, įrenginiai, higieninės sąlygos, apsaugos priemonės, aparatūros priežiūra bei jos atnaujinimas), nurodytas diagnostikos ar gydymo metodikose, protokoluose ar tvarkos aprašuose;

10.15. turi ir kitų teisių, nustatytų kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

VI SKYRIUS PAREIGOS

11. Gydytojas vaikų nefrologas privalo:

11.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą;

11.2. laikytis Lietuvos Respublikos sveikatos sistemą reglamentuojančių įstatymų, įstaigos, kurioje dirba, vadovo patvirtintų vidaus dokumentų (darbo reglamentų, tvarkų, diagnostikos, gydymo procedūrų) ir kitų teisės aktų nuostatų;

11.3. turėti medicinos gydytojo spaudą, išduotą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

11.4. pagal savo kompetenciją ir sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje dirba, reikalavimus bei licenciją kvalifikuotai tirti ir diagnozuoti šios medicinos normos VII skyriuje nurodytas ligas ir sveikatos sutrikimus, vaikų nefrologines ligas, skirti gydymą, rekomenduoti profilaktikos priemones ir dalyvauti jas organizuojant bei užtikrinti teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

11.5. taikyti tik įteisintus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka tyrimo, diagnostikos ir gydymo metodus bei technologijas;

11.6. naudoti tik teisės aktų reikalavimus atitinkančius medicinos prietaisus. Užtikrinti, kad medicinos prietaisai būtų laikomi, instaliuojami, naudojami ir prižiūrimi teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojo su medicinos prietaisu pateikiama informacija;

11.7. nepriskirtais jo kompetencijai atvejais laiku siųsti pacientus konsultuotis ir gydytis pas atitinkamos srities specialistus;

11.8. pacientą atsiuntusiam gydytojui raštu pranešti apie konsultacijos rezultatus, tyrimo duomenis, rekomendacijas;

11.9. bendradarbiauti su kitais asmens bei visuomenės sveikatos priežiūros, slaugos ir socialinės rūpybos darbuotojais bei specialistais;

11.10. perduoti informaciją savivaldybės vaiko teisių apsaugos tarnybai ar policijai apie vaikų nepriežiūrą, smurtą prieš vaikus ir kitus vaiko teisių pažeidimus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

11.11. teisės aktų nustatyta tvarka teikti informaciją:

11.11.1. visuomenės sveikatos centrui apskrityje, jei nustato (įtaria) užkrečiamąją ligą;

11.11.2. Valstybinei vaistų kontrolės tarnybai prie Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, jei nustato (įtaria) nepageidaujamas vaistinių preparatų sukeliamas reakcijas;

11.12. tinkamai tvarkyti medicinos praktikos dokumentus, teikti statistikos, privalomosios atsiskaitomybės duomenis ir kitą informaciją Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka bei analizuoti savo darbo rezultatus;

11.13. paaiškinti gydytojo vaikų nefrologo praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų prašymu;

11.14. informuoti pacientą ir jo tėvus ar globėjus apie sveikatos sutrikimus, gydymą ir jo eigą bei kitą sveikatos priežiūrą (šios informacijos mastą nustato gydytojas vaikų nefrologas, atsižvelgdamas į paciento būklę, vadovaudamasis medicinos etikos reikalavimais);

11.15. laikytis gydytojo profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti;

11.16. propaguoti sveiką gyvenseną, sveikatos tausojimo bei ugdymo ir ligų prevencijos priemones;

11.17. vykdyti privalomasias sveikatos programas;

11.18. laikytis medicinos praktikos licencijavimo taisyklių;

11.19. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

11.20. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytas pareigas.

VII SKYRIUS KOMPETENCIJA

12. Gydytojo vaikų nefrologo profesinę kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriuos jis įgyja, baigęs gydytojo vaikų nefrologo profesinę kvalifikaciją suteikiančias studijas bei nuolat tobulindamas profesinę kvalifikaciją atsižvelgdamas į nuolatinę mokslo, technikos ir praktikos pažangą.

13. Gydytojas vaikų nefrologas turi žinoti:

13.1. sveikatos priežiūros ir socialinės pagalbos organizavimo pagrindus;

13.2. sveikatos teisės pagrindus;

13.3. darbo su dokumentais ir raštvedybos pagrindus;

13.4. medicinos statistikos pagrindus;

13.5. pagrindinius sveikatos draudimo principus ir rūšis;

13.6. naudojimosi informacinėmis duomenų bazėmis būdus.

14. Gydytojas vaikų nefrologas turi išmanyti:

14.1. medicinos etikos ir deontologijos pagrindus;

14.2. bendruosius vaikų sveikatos priežiūros organizavimo principus;

14.3. nefrologinės pagalbos organizavimo principus;

14.4. vaikų psichikos sutrikimus, sveikų ir sergančių vaikų bei jų artimųjų psichologiją;

14.5. socialinių veiksnių įtaką vaikams;

14.6. vaikų organų sistemų anatominius ir fiziologinius ypatumus;

14.7. nefrologinių ligų rizikos veiksnius, priežastis, patogenezę, kliniką, diagnostikos ir gydymo metodus, jų prevenciją;

14.8. nefrologinėms ligoms gydyti taikomų įvairių diagnostikos ir gydymo metodų galimybes, indikacijas, kontraindikacijas ir komplikacijas;

14.9. skiriamų vaistinių preparatų veikimą, jų šalutinį poveikį, sukeliamas komplikacijas;

14.10. nefrologinėmis ligomis sergančių pacientų dietinio maitinimo problemas ir jų sprendimo galimybes;

14.11. nefrologinėmis ligomis sergančių pacientų medicininės reabilitacijos klausimus;

14.12. įrodymais pagrįstos medicinos principus, mokslinės literatūros, metodinių rekomendacijų ir gairių pritaikymą praktikoje.

15. Gydytojas vaikų nefrologas pagal savo kompetenciją turi įtarti, mokėti diagnozuoti ir gydyti šias ligas (pagal TLK-10 AM):

15.1. glomerulų ligas, N00–N08:

15.1.1. ūminį nefritinį sindromą, N00.0–N00.9;

15.1.2. greitai progresuojantį nefritinį sindromą, N01;

15.1.3. kartotinę ir pastovią hematuriją, N02;

15.1.4. lėtinį nefritinį sindromą, N03;

15.1.5. nefrozinį sindromą, N04;

15.1.6. nepatikslintą nefritinį sindromą, N05;

15.1.7. izoliuotą proteinuriją su patikslintais morfologiniais pakitimais, N06;

15.1.8. paveldėtą nefropatiją, neklasifikuojamą kitur, N07;

15.1.9. glomerulų pažeidimus sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur, N08.0–N08.8;

15.1.10. nepatikslintą hematuriją, R31;

15.1.11. izoliuotą proteinuriją, R80;

15.1.12. hemolizinį ureminį sindromą, D59.3;

15.2. inkstų kanalėlių ir intersticinio audinio ligas, N10–N16:

15.2.1. ūminį kanalėlių ir intersticinio audinio nefritą, N10;

15.2.2. lėtinį kanalėlių ir intersticinio audinio nefritą, N11;

15.2.3. kanalėlių ir intersticinio audinio nefritą, nepatikslintą kaip ūminis ar lėtinis, N12;

15.2.4. obstrukcinę ir refliuksinę uropatiją, N13.0–N13.9;

15.2.5. vaistų ir sunkiųjų metalų sukeltus kanalėlių ir intersticinio audinio bei kanalėlių pažeidimus, N14;

15.2.6. kitas inkstų kanalėlių ir intersticinio audinio ligas, N15;

15.2.7. inkstų kanalėlių ir intersticinio audinio pakitimus sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur, N16;

15.2.8. kitus ir nepatikslintus nenormalius radinius šlapime (kristalurija), R82.9;

15.3. inkstų nepakankamumą, N17–N19:

15.3.1. ūminį inkstų nepakankamumą, N17.0–N17.9;

15.3.2. lėtinį inkstų nepakankamumą, N18.0–N18.9;

15.3.3. nepatikslintą inkstų nepakankamumą, N19;

15.4. inkstų ir šlapimo takų akmenligę, N20–N23;

15.5. kitus inkstų ir šlapimtakių sutrikimus, N25–N29:

15.5.1. pakitimus dėl sutrikusios inkstų kanalėlių funkcijos, N25;

15.5.2. inkstinę osteodistrofiją, N25.0;

15.5.3. inkstinį necukrinį diabetą, N25.1;

15.5.4. inkstinės kilmės antrinį hiperparatiroidizmą, N 25.8;

15.5.5. pakitimus dėl sutrikusios kanalėlių funkcijos, nepatikslintus, N25.9;

15.5.6. nepatikslintos kilmės inksto sumažėjimą, N26;

15.5.7. mažą inkstą dėl nežinomos priežasties, N27.0–N27.9;

15.5.8. kitus inksto ir šlapimtakio pažeidimus, neklasifikuojamus kitur, N28.0–N28.9;

15.5.9. kitus inkstų ir šlapimtakių pakitimus sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur, N29.0–N29.8;

15.6. įgimtą inkstų arterijos stenozę (susiaurėjimą), Q27.1;

15.7. kitas įgimtas inkstų arterijos formavimosi ydas, Q27.2;

- 15.8. įgimtas šlapimo organų sistemos formavimosi ydas, Q60–Q64:
  - 15.8.1. inkstų agenezę ir kitas inkstų redukcines ydas, Q60.0–Q.60.6;
  - 15.8.2. cistinę inkstų ligą, Q61–Q61.9;
  - 15.8.3. įgimtus obstrukcinius inkstų geldelės defektus ir įgimtas šlapimtakio formavimosi ydas, Q62–Q62.8;
  - 15.8.4. kitas įgimtas inkstų formavimosi ydas, Q63–Q63.9;
  - 15.8.5. kitas įgimtas šlapimo organų sistemos formavimosi ydas, Q64–Q64.9;
  - 15.8.6. Alporto (Alport) sindromą, Q87.81;
- 15.9. kitas šlapimo sistemos ligas:
  - 15.9.1. cistitą, N30.0–N30.9;
  - 15.9.2. šlapimo pūslės neurorauemeninę disfunkciją, neklasifikuojamą kitur, N31.0–N31.9;
  - 15.9.3. šlapimo pūslės sutrikimus sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur, N33 (tuberkuliozinį cistitą (A18.1), N33.0; kitus inksto ir šlapimtakio pažeidimus, sergant tuberkulioze (A18.1), N29.1);
  - 15.9.4. kitus šlapimo sistemos sutrikimus, N39–N39.9;
  - 15.9.5. apyvarpės perteklių, fimozę ir parafimozę, N47;
  - 15.9.6. balanopostitą, N48.1;
  - 15.9.7. ūminį vaginitą, vulvovaginitą, N76.0;
  - 15.9.8. skausmą, susijusį su šlapinimusi, R30–R30.9;
  - 15.9.9. šlapimo nelaikymą, nepatikslintą (enurezę), R32;
  - 15.9.10. šlapimo susilaikymą (retenciją), R33;
  - 15.9.11. šlapimo neišskyrimą (anuriją) ir mažą šlapimo kiekį (oliguriją), R34;
  - 15.9.12. gausų šlapinimąsi (poliuriją), R35;
  - 15.9.13. nenormalius šlapimo mikrobiologinio tyrimo duomenis, R82.7;
- 15.10. kitas ligas, susijusias su šlapimo organų sistemos pažeidimu:
  - 15.10.1. rachitą, aktyvų, E55.0;
  - 15.10.2. vitamino D trūkumą, nepatikslintą, E55.9;
  - 15.10.3. aminorūgščių pernašos sutrikimus, E72.0;
  - 15.10.4. kitus patikslintus angliavandenių apykaitos sutrikimus, inkstinę gliukozuriją, E74.8;
  - 15.10.5. fosforo apykaitos susirgimus: rachitą, atsparų vitaminui D, E83.3;
  - 15.10.6. kalcio metabolizmo sutrikimus, E83.5;
  - 15.10.7. mineralinių medžiagų apykaitos sutrikimą, nepatikslintą, E83.9;
  - 15.10.8. amiloidozę, E85.0–E85.9;
  - 15.10.9. anemiją sergant lėtinėmis ligomis, klasifikuojamomis kitur, D63.8;
  - 15.10.10. pirminę hipertenziją ir hipertenzines širdies ir inkstų ligas, I10–I13;
  - 15.10.11. antrinę hipertenziją, I15.0–I.15.1, I15.8–I15.9;
  - 15.10.12. kitą peritonitą, K65.8;
  - 15.10.13. kitas ir nepatikslintas citomegalo virusų sukeltas ligas, B25.8–B25.9.
- 16. Gydytojas vaikų nefrologas turi mokėti (pagal TLK-10 AM):
  - 16.1. paruošti pacientą dializei, Z49.0:
    - 16.1.1. ekstrakorporalinei dializei, Z49.1;
    - 16.1.2. peritoninei dializei, Z49.2;
  - 16.2. parinkti ir ištirti recipientą inksto transplantacijai, Z01.8;
  - 16.3. parinkti ir ištirti donorą inkstų transplantacijai, Z52.4;
  - 16.4. stebėti ir gydyti vaiką po įgyto inksto nebuvimo (pašalinimo), Z90.5;
  - 16.5. stebėti ir gydyti vaiką po inksto persodinimo, Z94.0;
  - 16.6. stebėti ir gydyti vaiką esant transplantuoto inksto nepakankamumui ir atmetimui, T86.1.
- 17. Gydytojas vaikų nefrologas turi gebėti:
  - 17.1. bendrauti su vaiku ir jo artimaisiais;
  - 17.2. rinkti ligos, gyvenimo, socialinę, šeimos anamnezę;
  - 17.3. sudaryti stacionarizuoto ligonio tyrimų bei gydymo planą ir jį vykdyti;

- 17.4. įvertinti šlapimo ir kraujo mikroskopinių, biocheminių, mikrobiologinių, imunologinių ir genetinių tyrimų rezultatus, žinoti jų ypatumus ir dinamiką pagal vaiko amžių;
- 17.5. įvertinti šlapimo organų sistemos radiologinių, kompiuterinės tomografijos, magnetinio rezonanso, angiografijos ir kitų instrumentinių tyrimų rezultatus;
- 17.6. atlikti ir įvertinti cistouretrogramą šlapinantis;
- 17.7. įvertinti urodinaminio tyrimo rezultatus;
- 17.8. įvertinti ultragarsinį šlapimo organų sistemos tyrimą;
- 17.9. įvertinti inkstų biopsijos histologinio tyrimo rezultatus;
- 17.10. sudaryti individualų paciento hemodializės, peritoninės dializės, hemofiltracijos ir hemodiafiltracijos procedūrų planą, esant ūminiam ar lėtiniam inkstų nepakankamumui;
- 17.11. sudaryti šlapimo organų sistemos ligomis sergančio paciento ambulatorinio ištyrimo, gydymo bei stebėjimo planą ir jį vykdyti;
- 17.12. paruošti ligonį pakaitinei inkstų terapijai (hemodializei, peritoninei dializei, inksto transplantacijai);
- 17.13. sudaryti paciento gydymo bei stebėjimo po inksto transplantacijos planą ir jį vykdyti;
- 17.14. suteikti būtinąją pagalbą nefrologinių ligų ūmių komplikacijų atveju;
- 17.15. gebėti gaivinti klinikinės mirties atveju;
- 17.16. vertinti gydymo efektyvumą;
- 17.17. dirbti komandoje su kitais specialistais.

VIII SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

18. Pagal šioje normoje nustatytą kompetenciją gydytojas vaikų nefrologas veikia savarankiškai ir atsako už savo veiksmus.
19. Gydytojas vaikų nefrologas už padarytas klaidas, aplaidumą, netinkamą jam paskirtų funkcijų atlikimą ar bioetikos reikalavimų pažeidimą, taip pat už pareigų viršijimą atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
-

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veikla tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos 191352247, Jeruzalės g. 21 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl Lietuvos medicinos normų MN 50:2014"Gydytojas nefrologas.Teisės,pareigos,kompetencija ir atsakomybė"ir MN 90:2014"Gydytojas vaikų nefrologas.Teisės,pareigos,kompetencija ir atsakomybė" patvirtinim
Dokumento registracijos data ir numeris	2014-10-08 Nr. V-1048
Dokumento registracijos data ir numeris	2014-10-20 Nr. 2014-14324
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2014-10-20 Nr. 13827
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Vizavimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Ramunė Vaitkevičienė, Direktoriaus pavaduotoja, laikinai vykdanči direktoriaus funkcijas, Vadovynė
Sertifikatas išduotas	RAMUNĖ VAITKEVIČIENĖ
Parašo sukūrimo data ir laikas	2014-10-17 13:08:25
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2014-10-20 15:59:25
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	VI Registru Centras RCSC (IssuingCA-A), VI Registru Centras - I.k. 124110246 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2014-08-07 - 2016-08-06
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	RIMANTĖ ŠALAŠEVIČIŪTĖ, Sveikatos apsaugos ministras
Sertifikatas išduotas	RIMANTĖ ŠALAŠEVIČIŪTĖ, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2014-10-08 15:26:41
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2014-10-20 15:59:37
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	Nacionalinis sertifikavimo centras (IssuingCA-A), Gyventojų registro tarnyba prie LR VRM - i.k. 188756767 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2014-07-17 - 2017-07-16
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Regina Žilinskienė, Vedėja, Dokumentų valdymo ir asmenų priėmimo skyrius
Sertifikatas išduotas	REGINA ŽILINSKIENĖ, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2014-10-08 15:43:19
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2014-10-20 15:59:26
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	Nacionalinis sertifikavimo centras (IssuingCA-B), Gyventojų registro tarnyba prie LR VRM - i.k. 188756767 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2014-03-21 - 2017-03-20
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "SSC GDL NH CA, Skaitmeninio sertifikavimo centras LT" išduotą sertifikatą "TEISĖS AKTŲ REGISTRAS, Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija LT", sertifikatas galioja nuo 2013-12-31 iki 2014-12-31 "Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "SSC GDL NH CA, Skaitmeninio sertifikavimo centras LT" išduotą sertifikatą "TEISĖS AKTŲ REGISTRAS, Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija LT", sertifikatas galioja nuo 2013-12-31 iki 2014-12-31
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-

DETALŪS METADUOMENYS

Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	EAIS LPP v1.2-SNAPSHOT
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2014-10-21)
Paieškos nuoroda	https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=28502140589c11e49df480952cc07606
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2014-10-21 00:01:12 TAIS